Редуциране на източниците

Урок

Що е редуциране на източниците?

Практиката на редуциране на източниците, позната още като превенция на отпадъците, цели създаване, производство, закупуване, или използване на материали (например продукти и опаковки), които биха намалили количеството или токсичността на отпадъците. Редуцирането на източниците би способствало да се намали не само депонирането на боклука, а и разходите по рециклиране, общинско компостиране, поддръжка на сметища и изгаряне. Още повече – този метод опазва природните ресурси и намалява замърсяването.

Генерирането на отпадъци става по време на целия цикъл от живота на един продукт – извличане на суровини, транспортиране, преработка, производство на продукта, неговата употреба, амортизация и депониране. Производителите, които рециклират суровините или използват рециклирани материали по време на производствения процес, или просто употребяват икономично нужния материал, могат значително да намалят количеството отпадъци.

Други начини за редуциране на източниците на отпадъци в производството са:

- Намаляване количеството опаковки при производството на изделия.
- Намаляване количеството на токсични компоненти в самия продукт или използването на по-малко съставни елементи с висока токсичност.
- Повторна употреба на отделни елементи при изготвянето на продукта.
- Преработка на дизайна на даден продукт с цел направата на негов модулен вариант.

Друг компонент на редуциране на източниците (освен редуцирането на количеството материал в потока на твърдите отпадъци) е намаляването на токсичността чрез използване на не-рискови материали. Употребата на алтернативни материали за производство на определени химически изделия (напр. препарати за почистване или пестициди), повторната употреба на материали съдържащи опасни вещества (вместо просто да ги изхвърлим), внимателният прочит на инструкциите върху етикета и използването на възможно най-малко количество от необходимите химикали, са няколко от основните начини за редуциране на токсичността.

Какви са ползите от Редуциране на Източниците?

Редуцирането на източниците на отпадъци е само по себе си от съществена полза за обществото и околната среда. Просто не се налага събиране, преработка или някакъв друг вид заетост с отпадъци, което от своя страна предотвратява замърсяването, спестява енергия, а също и парични средства. Намаляването на консумацията на продукти води до производство на по-малък брой продукти, а вследствие – и до намаляване на вредното влияние, причинено от самото производство.

Стесняването на производството, например, би довело до намаляване на изпусканите газове, които са причина за така наречения парников ефект, което от своя страна сериозно ще повлияе върху превенцията по глобалното затопляне на климата.

Какви предизвикателствата поставя метода Редуциране на Източниците?

Практиката на редуциране на източниците предполага някои промени в нашето ежедневие. Промяната на навиците може да изглежда изключително трудна, но респективната полза за околната среда, получена в замяна, си заслужава подобна жертва. Така например, можем да се откажем от удобството да използваме пластмасови чашки и тарелки за еднократна употреба, и да се ограничим до прости порцеланови съдове. Това би спестило разхищението на суровини, а и усилията, които се изискват за тяхната поддръжката (измиване), са съвсем леки. От друга страна, ако количеството отпадъци не намалее, социалните и икономическите разходи по депонирането им, както и екологично вредното влияние от производството по време на цикъла на живот на продукта, биха продължили да нарастват и биха заличили всякаква икономическа или социална полза от удобствата на модерния живот.

Какво може да се направи?

Съществуват редица начини да се прилага метода редуцирани източници – било то от потребители или от ученици. Ето няколко примера:

- Избирайте продукти, които не изискват излишни опаковки.
- Купувайте рециклирани изделия или стоки втора употреба.
- Купувайте голямо количество в една опаковка, а не няколко еднотипни опаковки от продукта. Така намалявате количеството отпадъци. Избягвайте да купувате големи количества индивидуално опаковани продукти, като например бонбони или пакетчета, съдържащи подправки – това не намалява отпадъка, получен от техните опаковки.
- Поддържайте и поправяйте всички изделия за многократна употреба.
- Заемайте, ползвайте съвместно, или отдавайте под наем всички изделия, които не са често използвани в ежедневието.
- Използвайте опадалите листа, окастрените клонки, или окосената трева за компостиране (наторяване), вместо да ги изхвърляте в найлонови торби.
- Дарявайте старите си дрехи или домакински изделия, за да могат да се използват отново, или да се продадат за втора употреба.
- Носете си термос в училище вместо да си купувате отделни чашки за еднократна употреба.
- При нужда от копиране или принтиране използвайте двустранно хартията. Грешно отпечатаните страници използвайте за скрап.
- Купувайте химикали и моливи с пълнители, които могат да се сменят.
- Пазарете с текстилна чанта или използвайте найлоновата торбичка многократно, вместо да купувате такава всеки път когато сте на пазар. (Тези торбички са особено неприятни – лесно могат да бъдат отнесени от вятъра. Спомнете си колко често сте виждали по някоя от тях да виси на дърво или да загрозява улицата на иначе красив квартал.)
- Избирайте всеки алтернативен продукт за многократна употреба (например гъба вместо салфетка, порцеланови чаши вместо пластмасови, порцеланови чинии вместо пластмасови тарелки, текстилни кърпички вместо хартиени такива, текстилни пелени вместо еднократни.)
- Използвайте екологично приемливи препарати за почистване – например сода бикарбонат вместо препарати, съдържащи потенциално токсични вещества.

- Насърчавайте намаляване производството на опаковки и рискови компоненти в изделията. Много от компаниите имат телефонни номера, на които да звъните безплатно, а също и сайтове, където можете да коментирате подобни теми.

- Насърчавайте намаляване броя на найлоновите торбички в местния бизнес. Много магазини в САЩ и западна Европа продават с намаление на онези клиенти, които си носят чанта за многократна употреба или повторно употребяват найлонова торбичка.

- Компостирайте остатъците от храна в училище и употребете компоста за наторяване на дърветата в двора.

Дейности в клас:

- Помолете учениците да направят свой собствен списък с дейности в помощ на редуцирането на количеството твърди отпадъци в ежедневието им.

- Изисквайте от тях ежеседмично да претеглят количеството боклук, произведен в класната стая. Предложете дискусия с възможните варианти за намаляване на това количество, приложете на практика идеите на учениците и отново претеглете боклука, събиран цяла седмица.

- Окуражете ги да пишат писма до производителите с молбата да се намали количеството ненужни опаковки за произвежданите продукти.

- Помогнете на учениците да напишат в местния вестник статия за отпадъците и тяхното намаляване.

- Организирайте срещи с местни бизнесмени и дискутирайте как да се намали количеството боклук, произвеждан от тях.

- Проведете "Ден на еколозите", в който учениците могат да представят свои проекти: песни, игри, изкуство, поезия, с помощта на които да покажат какво са научили в клас. Можете да организирате колективна изработка на скулптура, направена от отпадъчни материали – пластмасови бутилки, използвана хартия и т.н. Поканете представители на общината и местната телевизия.